

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	30307 Корекційна та інклюзивна освіта
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30307
Назва ОП	Корекційна та інклюзивна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Коваленко Станіслав Олександрович, Білоус Катерина Олександрівна, Мамічева Олена Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	немає
Дати візиту до ЗВО	20.05.2020 р. – 22.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://goo.su/1dH7>

Програма візиту експертної групи <https://goo.su/1dH4>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Корекційна та інклюзивна освіта» Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди за першим (бакалаврським) рівнем відповідає критеріям оцінювання якості вищої освіти та чинному законодавству, що є обов'язковою умовою для акредитації. ОП є актуальною, враховує інтереси здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів, орієнтована на вимоги сучасного ринку праці. Підготовка ОП здійснювалась відповідно до Положення про акредитацію ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України №977 від 11 липня 2019 року, Закону України «Про вищу освіту» та постанови КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (7 рівень). ОП має необхідне матеріально-технічне забезпечення, яке відповідає сучасним вимогам, а також забезпечена викладачами з належною академічною та професійною кваліфікацією. До освітнього процесу залучаються практики. ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають усім критеріям і мають високий рівень узгодженості із якісними характеристиками, які перелічені в Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недоліками, що мають рекомендаційний характер. Вивчення звіту про самооцінювання ОП та результати експертизи дозволили членам експертної групи, враховуючи низку чинників (принципи поваги до автономії ЗВО, контекст та позиції стейкхолдерів, відносний вплив різних виявлених недоліків на відповідний аспект якості ОП, підхід, орієнтований на вдосконалення), по кожному критерію встановити рівень відповідності «В», що засвідчує наявність деяких недоліків, що не є суттєвими, хоча й потребують нагального усунення. Такий висновок було підкріплено й реакцією ЗВО на поради, надані експертами. ЗВО свідомий багатьох виявлених проблем, має реалістичний план їх вирішення та спроможний дотримуватися цього плану.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В ході роботи експертної групи встановлено, що сильними сторонами та позитивними практиками ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» є: 1) При розробці ОП авторами було враховано потреби ринку праці, а також робився акцент на практичній спрямованості освіти, дієва та ефективна співпраця з роботодавцями, що надає широкі перспективи успішного перацевлаштування випускників в освітніх закладах з інклюзивним та інтегрованим навчанням; урахування регіонального контексту та сучасних викликів вітчизняного освітнього простору. 2) Професорсько-викладацький склад сформовано з врахуванням академічної та професійної відповідності, а також досвіду та навичок практичної роботи. 3) Організація освітнього процесу, навчання та викладання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу, про що свідчить залученість та врахування інтересів здобувачів при прийнятті рішень щодо навчання на ОП. Започатковані анкетування та опитування здобувачів. 4) Наявність в ОП різних видів практики надає здобувачам можливість обрання індивідуальної стратегії професійної підготовки, сприяє кращій орієнтованості бакалаврів на кар'єрний розвиток. 5) Здобувачі на ОП забезпечені широкою матеріально-технічною базою, яка допомагає реалізовувати практики та сучасні освітні методи навчання, а також формує безпечне та комфортне освітнє середовище з безоплатним доступом учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів. 6) Високий рівень соціальної та комунікаційної взаємодії між учасниками освітнього процесу структурними підрозділами, службами та професорсько-викладацьким складом (відкритість співробітників факультету та ЗВО до студентів, їх зауважень, проблемних питань). 7) Високий рівень організації дистанційної форми навчання на ОП за допомогою платформи Moodle та Classroom (Навчальний процес природничого факультету <http://lms.hnpu.edu.ua/moodle/course/index.php?categoryid=67>; Дисципліни кафедри спеціальної педагогіки <http://lms.hnpu.edu.ua/moodle/course/index.php?categoryid=133> дистанційної платформи ХНПУ). 8) Сформовані, розроблені та розміщені у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу на сайті ХНПУ ім. Г.С.Сковороди нормативна документація (<http://hnpu.edu.ua/uk/normativna-dokumentaciya-universityetu>) та Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди (<https://u.to/V7OHGA>)

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група встановила, що мають місце окремі слабкі сторони програми. Надані рекомендації щодо удосконалення ОП та освітнього процесу: потребує конкретизації унікальності освітньої програми з урахуванням регіонального компоненту та вітчизняних й зарубіжних ОП (досвід яких рекомендовано вивчати); потребує посилення співпраці з іноземними ЗВО з метою обміну позитивним досвідом та впровадження ефективних методів забезпечення освітнього процесу (в тому числі розробки ОП); при перегляді ОП рекомендовано узгодити цілі освітньої програми з місією та стратегією ЗВО відповідно до Концепції розвитку ХНПУ. Рекомендація: розширити в напрямку забезпечення конкурентоспроможності випускників спеціальних педагогів. Потребує доопрацювання відповідності освітніх компонентів змісту програми, підхід та моніторинг співвіднесення обсягу окремих компонентів ОП з програмними РН і цілями, фактичним навантаженням студентів (включно із самостійною роботою). Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів не містить логіку взаємопов'язаної системи освітніх компонентів. Рекомендація: внести уточнюючі елементи до структурно-логічної схеми з метою відображення взаємопов'язаної системи ОК. У зв'язку з уточненням відповідності ОП заявленій спеціальності необхідно оновлення ОП (зокрема, усунення додаткових подвійних навчальних планів спеціальності), з уточненням відповідності до кваліфікації. Робочі програми вимагають технічного доопрацювання, а також оновлення списку літератури дисциплін. Необхідність в забезпеченні під час формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, добору вибіркового дисциплін, можливості обирати дисципліни не блоками та в межах ОП, що дозволить значно розширити соціальні і професійні навички. Не всі силабуси вибіркового дисциплін оприлюднені на сайті кафедри. Силабуси ОК подано окремою папкою (<http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-kafedry-specialnoyi-pedagogiky>). З метою оновлення змісту

освіти на основі сучасних практик, для вибіркових дисциплін, бажано розширити перелік навчальних дисциплін за рахунок уведення таких освітніх компонентів: «Ділова іноземна мова / іноземна мова за професійним спрямуванням». В ОП не достатньо конкретизовано категорію «Відповідність» РН Національної рамки кваліфікації України. Рекомендація: відредагувати ПРН у контексті до вище зазначеної категорії для відповідного кваліфікаційного рівня. Відсутнє публічне розміщення інформації від роботодавців та здобувачів щодо наданих пропозицій із удосконаленням ОП. Рекомендації: Після громадського обговорення проекту ОП на сайті ЗВО оприлюднювати таблицю із пропозиціями стейкхолдерів. Рекомендацією комісії є висвітлення документів, що регулюють процес перегляду ОП на сайті ЗВО, а також інформувати всіх стейкхолдерів про засідання кафедри по перегляду ОП через веб-сайт.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП полягають у підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних ідентифікувати та вирішувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми в роботі з дітьми з особливостями психофізичного розвитку в умовах спеціального та інклюзивного навчання, що лише частково відповідає місії, стратегічній меті та стратегічним завданням університету: досягнення високого рівня фундаментальної та професійної підготовки фахівців, що забезпечить конкурентоспроможність випускників на ринку праці на основі використання інноваційних технологій навчання та поєднання власного досвіду з кращими світовими практиками, розвитку професійних компетентностей педагогічних, науково-педагогічних працівників. Докази: місія, стратегічна мета і завдання Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди зафіксовані у документі «Політика у сфері якості освіти». http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/politik_sfera_yakosti.pdf Також цілі та програмні результати навчання на ОП демонструють відповідність документу: «Статут Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди» (нова редакція), http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf затвердженого МОН України» (Наказ № 847 від 13.06.2017 р.)

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

На ОП добре налагоджені стосунки з роботодавцями. Роботодавці університету залучають на практику студентів ОП. Цілі ОП та ПРН визначаються з представниками роботодавців. Це було підтверджено під час зустрічі зі стейкхолдерами: заступником директора з виховної роботи КЗ «Харківської спеціальної школи імені В. Г. Короленка» (для дітей з порушеннями зору); директором Центру розвитку і вдосконалення мовлення Ірини Коваль «Лаліо»; методистом Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти Харківської академії неперервної освіти (які є випускниками університету). Обговорення ПРН, їх доповнення проводяться під час засідань випускової кафедри, що підтверджується протоколами засідань кафедри. Роботодавці готові формувати свої пропозиції щодо удосконалення ОП. Зокрема, під час зустрічі вони висловили пропозиції по удосконаленню діючої ОП. Студенти ОП запрошуються на засідання випускової кафедри для внесення пропозицій щодо удосконалення ОП, що фіксується в протоколах засідань кафедри (участь студентів в обговоренні ОП зазначено у Протоколі № 8 від 15 січня 2020 р.). Докази: протоколи засідань http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spet_pedagog/Prot_SP.pdf

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В ОП чітко визначені тенденції розвитку спеціальності – надання освітніх та корекційних послуг дітям з ООП в системі інклюзивної освіти, що простежується в ПРН, наприклад, освітнього компоненту: «Спеціальна педагогіка» http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Bakalavr/OK_16%20Spetsialna%20pedagogika.pdf, «Основи інклюзивної освіти» http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Bakalavr/OK_22_Osnovy%20inkliuzivnoi%20osvity.pdf.

Аналіз ПРН ОП показав, що вони дозволяють забезпечити конкурентоспроможність випускників згаданої ОП у галузевому та регіональному контексті. Гарант освітньої програми та завідувач випускової кафедри декларують, що під час розробки ОП програми був використаний досвід провідних зі спеціальності 016 Спеціальна освіта ЗВО України: Київського університету імені Бориса Грінченка, Донбаського державного педагогічного університету, Львівського національного університету імені Івана Франка та ін., а також Європейський досвід Bachelor's Programme in Logopedics - Болгарія Південно-Західний університет, що відображено у Протоколі № 1 від 3 жовтня 2017 р. засідання проектної групи ОП «Корекційна та інклюзивна освіта». http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Prot_SP.pdf

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта відсутній. Під час опису ПРН ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» для забезпечення їх системності та ідентичності проектна група спиралась на класифікацію навчальних цілей рекомендованих Наказом МОН України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції від «21» грудня 2017 № 1648 <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/1648.pdf>). ПРН корелюються із визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових) компетентностей ОП, які у свою чергу розроблялися на основі дескрипторів (знання, уміння, комунікація, автономія та відповідальність) 7 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>, На відповідність компетентностей та ПРН ОП її освітнім компонентам вказують матриці відповідностей, зазначені в ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» http://smc.hnpu.edu.ua/files/osvitni_programy/korekciuna2018.pdf.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності та регіонального контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Цілі ОП потрібно було б розширити в напрямку забезпечення конкурентоспроможності випускників-спеціальних педагогів. Не обґрунтована унікальність ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» має достатній рівень відповідності якісним характеристикам за Критерієм 1 (включаючи підкритерії 1.2,1.3) та потребує часткового доопрацювання за підкритерієм 1.1, 1.4. Незважаючи на окремі зауваження, які потребують вдосконалення, ОП відповідає Критерію 1 з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» (посилання: http://smc.hnpu.edu.ua/files/osvitni_programy/Proekt_spec_osvita.pdf) складає 240 ЄКТС кредитів на базі повної загальної середньої освіти, що відповідає нормам, викладеним у Законі України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 09 серпня 2019 р. Обсяг навчальних дисциплін за вибором складає 60 ЄКТС кредитів, що становить 25% від загальної кількості кредитів та відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. В ОП також передбачено набір на навчання осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, можуть прийматись на другий (третій) курс або на перший курс (зі скороченим строком навчання), що відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2018 року за № 409 за спеціальністю 016 Спеціальна освіта для першого бакалаврського рівня вищої освіти, де зазначено, що на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» заклад вищої освіти має право визнати та зарахувати не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Обсяг навчальних дисциплін в додаткових блоках до навчальних планів ОП за вибором складає 60 ЄКТС кредитів, що 25 % від загальної кількості кредитів та відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти (навчальний план: http://smc.hnpu.edu.ua/images/SMC/Navcalnui_plan_denna.pdf)

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Докази: матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОП; матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними освітніми компонентами ОП; робочі програми навчальних дисциплін, інтерв'ювання НПП. Також, структура та зміст ОП відповідають вимогам щодо дотримання вимог гуманітарної складової відповідно до п.5 Закону України «Про вищу освіту», наявні в навчальному плані такі ОК «Україна: історія і сучасні реалії», «Філософія», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Політично-правові студії» http://smc.hnpu.edu.ua/images/SMC/Navcalnui_plan_denna.pdf. Однак в ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» потребують уточнення: Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП – ОК1, ОК14 не може мати кореляцію з ЗК 2, ОК 24 не корелює з ЗК 9; ОК1, ОК3, ОК4, ОК5, ОК7, ОК31, ОК 32 не мають жодної кореляції з ФК; ОК 11 має не всі можливі кореляції з ФК; ОК 35 не корелює з ФК9, ФК 10; ОК 36 не може корелювати з ФК 10 та ФК12. Центр моніторингу якості освіти постійно проводить опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScAFJg9eHJ97JIWLVBHTXWAXWNd2y9OzToAzoX_28cXvN4pe1w/viewform, також після вивчення дисципліни проводиться анкетування <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSduqJjNmDNqLpHwvoNSImZWH6UPLXKmtDoIjDmKlJvhSRavsQ/viewform>. Результати анкетування [http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurodnuciu%20\(1\).pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurodnuciu%20(1).pdf). Рівень задоволеності випускників ОП не визначався, так як випуск здобувачів за ОП ще не відбувся.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Експертна група в ОП знаходить підтвердження, що зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 016 Спеціальна освіта, зокрема у вказаній меті та програмних результатах навчання. До предметної області належать такі освітні компоненти: «Спеціальна педагогіка», «Спеціальна психологія», «Механізми порушень психофізичного розвитку у дітей», «Раннє втручання», «Теорія та спец. методика виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку» та інші спеціальні методики навчання. Однак вибірково компонента ОП: «Патопсихологія» має бути перенесена в перелік обов'язкового освітнього компоненту. Перевірка наповнення навчальних дисциплін здійснювалася через вивчення робочих програм та іншого навчально-методичного забезпечення, розміщеного в електронній бібліотеці університету, тимчасовий доступ до якої було надано експертам. Виявлено, що в ОП та навчальних планах http://smc.hnpu.edu.ua/images/SMC/Navcalnui_plan_denna.pdf відображено, за якими освітніми компонентами здійснюється написання курсових робіт. Під час акредитації з'ясовано, що це компоненти «Спеціальна педагогіка» і компоненти спеціальних методик навчання та виховання. На сторінці кафедри розміщено тематику курсових робіт: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Tkr_spetspedahohiky.pdf, http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Tkr_spetsmetodyk.pdf. Отже, ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» відповідає цілям та об'єктам вивчення заявленої спеціальності, дає можливість для формування інтегральної компетентності майбутнього фахівця.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача за ОП забезпечується за рахунок: 1) академічної автономії ЗВО, що сприяє підготовки компетентного та конкурентоспроможного фахівця в галузі спеціальної освіти з

урахуванням потреб та запитів регіону за ОП; 2) можливості вибору дисциплін 9 ЄКТС кредитів з циклу загальної підготовки, 51 ЄКТС кредитів з циклу професійної підготовки з додаткових блоків, що регламентується у низці документів, зокрема в «Положенні про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» <http://surl.li/cunq> «Положенні про вивчення навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачів ХНПУ імені Г. С. Сковороди» <http://surl.li/ddcz>. В ОП представлено додатки «Логопедія» і «Реабілітологія та спеціальна психологія», що є блоками вибіркової компоненти навчального плану за принципом, коли студент обирає цілий блок дисциплін вільного вибору в кожному семестрі, що певною мірою обмежує свободу формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Тому, в оновленому затвердженому 30.04.2020 р. «Положенні про вивчення навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачів ХНПУ імені Г. С. Сковороди» http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/vilnuy_vubir.pdf, внесено зміни, що для вибору студентів пропонується вибір окремих дисциплін з переліку загальної підготовки 9 ЄКТС, 51 ЄКТС кредитів з циклу професійної підготовки дисциплін вільного вибору http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/vilnuy_vubir.pdf. Зі змістом вибіркового навчальних дисциплін студенти мають можливість ознайомитися на сайті ЗВО через представлені презентації кожного блоку <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom/10-studentu/19-bloky-vilnogo-vyboru-bakalavru>. Фактичну наявність регульованого механізму побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувача підтверджено під час бесід у фокус-групах зі студентами та представниками студентського самоврядування. За їх словами механізм вибору індивідуальної освітньої траєкторії існує та дійсно працює. Вільний вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачами вищої освіти самостійно через онлайн анкетування на офіційному сайті університету <http://surl.li/dddc>. Перелік дисциплін вільного вибору анонсується із зазначенням кінцевого терміну вибору. Після обрання студентами дисциплін блоку вільного вибору, навчальною частиною формуються групи студентів та додатки до навчальних планів згідно обраних блоків. Отже, експертами встановлено, що формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується шляхом: складання індивідуального навчального плану студента <http://surl.li/dddd>; вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти; вибору тем курсових робіт, набуття практичного досвіду майбутньої професійної діяльності; індивідуальної та самостійної роботи студентів у віртуальному електронному середовищі Moodle.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Згідно ОП та навчального плану здійснюється практична підготовка здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності та регулюється Положенням про проведення практик студентів ХНПУ імені Г.С.Сковороди http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_praktik/Pol_pro_prov_prakt_17_18.pdf. ОП передбачає п'ять види практик: безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах спеціальної освіти (1,5 кредити), навчальна педагогічна практика (3 кредити), педагогічна практика у закладах спеціалізованої середньої освіти (7,5 кредитів), організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку (6 кредитів), педагогічна практика у спеціалізованих навчальних закладах (6 кредитів), (посилання на наскізну програму: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Bakalavr/Naskrizna%20prohrama%20prakyku.pdf.) Загальний обсяг практик складає 24 кредити, що становить 10 % загального обсягу. Зміст програм практик відповідає означеним результатам та компетентностям. ЗВО має договори щодо співробітництва та проходження здобувачами практики, зокрема з КЗ «Харківська спеціальна школа імені В. Г. Короленка» http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Dogovor/Ugoda%203.pdf, КЗ «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат № 3», http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Dogovor/Ugoda%204.pdf, КЗ «Харківська спеціальна школа № 8», http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Dogovor/uhoda%205.pdf, Харківська загальноосвітня школа I-III ступеня № 5 http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Dogovor/Ugoda%201.pdf. Під час зустрічі роботодавці підтвердили участь в організації і проведенні практик, у формуванні змісту практик студентів і засвідчили, що вони задоволені набутими практичними компетентностями здобувачів вищої освіти за ОП. Експертна комісія проаналізувала звіти (посилання на звіти: <http://hnpu.edu.ua/uk/dokumenty-kafedry-specialnoyi-pedagogiky> http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/Zvit%20kerivnyka.pdf http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/K.Zemliana.pdf http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/O.Zaskalko.pdf http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_spets_pedagog/A.Shvachka.pdf) з практики, виконані здобувачами освіти та встановила, що вони відповідають нормативно встановленим показникам. Під час зустрічі зі студентами, вони засвідчили, що задоволені організацією і проведенням практик, це відображено в проведеному опитуванні після проходження практики http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Rezultatu_anketyvanna_practika.pdf

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям. Аналіз освітніх компонентів ОП та робочих навчальних програм з дисциплін «Педагогіка», «Раннє втручання», «Основи інклюзивної освіти», «Психолого-педагогічна діагностика та відбір дітей у спеціальні заклади», засвідчує набуття студентами навичок: командної роботи, міжособистісного спілкування, покращення вмінь самоорганізації, розвиток креативних, нестандартних та творчих підходів до вирішення проблем. У позааудиторних заходах та під час різних видів практик у здобувачів відбувається подальше формування softskills.

Результати інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування, академічного персоналу дають підстави для висновку, що в освітньому процесі з реалізації ОП у здобувачів вищої освіти формуються навички комунікації, здатність брати на себе відповідальність.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний час професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітніх компонентів реалізовується через робочі навчальні плани та реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів (що було підтверджено під час проведення фокус-груп зі здобувачами вищої освіти), є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в рамках ОП 016 Спеціальна освіта не здійснюється. В цьому контексті в Університеті застосовується залучення професіоналів-практиків, роботодавців до удосконалення ОП, до проведення наукових заходів (семінарів, круглих столів тощо) з питань працевлаштування здобувачів вищої освіти (встановлено під час фокус-груп зі стейкхолдерами).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

На сайті ЗВО представлені нормативні документи щодо організації освітнього процесу. ОП відповідає нормативним документам та підкріплена внутрішніми документами ЗВО, природничого факультету та кафедри спеціальної педагогіки. Зміст ОП структурований. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 016 «Спеціальна освіта». В університеті є багатофункціональний інформаційний структурований офіційний сайт для он-лайн доступу здобувачів до освітнього процесу. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Роботодавці залучені до формування змісту, проходження та підведення підсумків практичної підготовки. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В ОП, представленій у відомостях самооцінювання, простежується неузгодженість у датах попереднього обговорення, погодження та ухвалення. Так, навчальний план затверджено 25.04.2018р., освітню програму – 19.12.2019 р., а додатки вибіркових дисциплін навчального плану – 29.08.19 р., хоча навчальний план формується на основі освітньо-професійної програми. У зв'язку з оновленням ОП (зокрема, в навчальних планах відбулися зміни освітніх компонент) потрібне уточнення з приводу усунення двох додатків до навчальних планів з блоками вибіркових дисциплін, для виключення можливостей прихованих спеціалізацій. Потребує перегляду: 1) структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів взаємопов'язаної системи ОК; 2) матриця відповідності деяких програмних компетентностей компонентам ОП. Радимо надати студентам більшу можливість обирати не додаткові блоки за вибором, а окремі дисципліни вільного вибору з навчального плану та з інших ОП. Рекомендуємо розширити кількість договорів щодо співробітництва та проходження здобувачами практики. Недостатньо враховано право студентів на індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Експертною групою було з'ясовано, що у закладі вищої освіти наявні усі внутрішні нормативно-правові документи, які регулюють питання організації освітнього процесу побудови індивідуальної освітньої траєкторії та практичну підготовку студентів, але є питання їх оформлення в ОП. Освітня програма має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8 та потребує часткового доопрацювання за підкритерієм 2.2, 2.4, 2.7, 2.9. Отже, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недовідками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експерти ознайомилися з Правилами прийому на навчання до ХНПУ ім. Г.С. Сковороди в 2020 році та засвідчили, що останні є чіткими та зрозумілими, достатньою мірою структуровані, разом з додатками оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО <http://hnpu.edu.ua/uk/pravya-pryomu-do-hnpu-imeni-gsskovorody-u-2020-roci>, не містять дискримінаційних положень, затверджені рішенням Вченої ради Університету від 20 грудня 2019 р. Посилання: Протокол № 8 http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vchena_rada/Uhvala/Uchvaly_vchenoi_rady_20_12_2019.pdf Під час зустрічі експертної групи із здобувачами за ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» зауважень щодо правил прийому висловлено не було.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» першого (бакалаврського) рівня не передбачають додаткових особливих умов, відповідають загальним вимогам, що визначені Правилами прийому до університету та розміщені на офіційному сайті Приймальної комісії <http://hnpu.edu.ua/uk/pravya-pryomu-do-hnpu-imeni-gsskovorody-u-2020-roci>. В Правилах прийому на навчання до Університету в 2020 році зазначено перелік освітніх ступенів та спеціальностей (освітніх програм), за якими оголошується прийом на навчання, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання в Університеті за рівнем вищої освіти бакалавр, вступних випробувань та оплата за навчання за кошти фізичних, юридичних осіб Додаток 1. Посилання: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2020/Pravya%20HNPU%202020/zm%2027-04-2020/01_2020%20Dodatok_1%20LicenzTermVart%20BIPKP%20Bzm.pdf, для прийому на навчання на перший (зі скороченим строком навчання) або на другий (третій) курс осіб, які здобули освітній ступінь молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, для здобуття освітнього ступеня бакалавра Додаток 3. http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2020/Pravya%20HNPU%202020/zm%2027-04-2020/03_2020%20Dodatok_3%20BakalSkorNorm_3-2_%20Bzm.pdf В правилах вказані строки прийому заяв та документів, вступні випробування Додаток 2. http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2020/Pravya%20HNPU%202020/zm%2027-04-2020/02_2020%20Dodatok_2%20BakalavrZNO%20opzso%20Bzm.pdf, що проводить університет, конкурсний відбір та зарахування на навчання для здобуття ступеня бакалавр. Правила переглядаються щорічно.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО при регулюванні питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності керується: 1. Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди: посилання http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf 2. Положенням про дисципліну вільного вибору: посилання http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/vilnyu_vubir.pdf 3. Положенням про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів і докторантів ХНПУ імені Г. С. Сковороди http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/19_Polozhennya_stypendialne_zabezpechennya_2017_nova_redaktsiya.pdf Прецедентів зарахування результатів навчання, отриманих у процесі академічної мобільності на ОП не було. На сайті університету розміщується інформація від закладів-партнерів, щодо їх пропозицій на навчання студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди за програмами академічної мобільності <http://hnpu.edu.ua/uk/prezentaciya-program-naukovogo-obminu-imeni-fulbrayta> <http://hnpu.edu.ua/uk/centr-mizhnarodnogo-spivrobitnyctva-i-mizhnarodnoyi-osvity>

rovidomlyuae, здобувачі можуть самостійно подати заявку про бажання навчатися за програмою академічної мобільності до Центру міжнародного співробітництва і міжнародної освіти, в свою чергу центр надсилає запит у заклади-партнери. Два рази на рік Центр міжнародного співробітництва і міжнародної освіти та відділ аспірантури проводять відкриті зустрічі зі студентами ХНПУ імені Г. С. Сковороди, щодо їх можливостей академічної мобільності <http://nauka.hnpu.edu.ua/спеціальності-докторантура/>

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначаються Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди отриманих у неформальній освіті: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/neformalna_osvita.pdf. Під час проведення фокус-груп зі студентами ОП було підтверджено доступність цього процесу та його дотримання з боку адміністрації та науково-педагогічного персоналу академії.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання є чітким та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Інформація щодо вступу, правил прийому на навчання за ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» є у відкритому доступі, коректно відображена та враховує усі важливі аспекти. В Університеті існують правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Активізувати процес академічної мобільності серед здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісним характеристикам за Критерієм 3 (включаючи підкритерії 3.1 – 3.4). Відповідно можна зробити висновок, що ОП відповідає Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/cunq>). При проведенні фокус-груп з науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти з'ясовано, що використовуються рекомендовані МОН України форми навчання (навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи). При огляді комісією відеопрезентацій підтверджено, що викладання та навчання забезпечуються наявною матеріальною базою (інтерактивні дошки, комп'ютерна техніка з ліцензійним забезпеченням, обладнаними спеціалізованими кабінетами) та сприяють досягненню цілей та результатів навчання. Зміст ОП, окремих дисциплін сприяють досягненню програмних результатів навчання. Студентоцентрований підхід полягає у виборі 25% дисциплін з блоку вільного вибору ОП, що регламентується Положенням про вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://u.to/d6mHGA>). Опитування

студентів, які проводяться у відповідності до Порядку проведення моніторингових досліджень у ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/cwge>) вказує на їх зацікавленість в збільшенні обсягу практик (<http://surl.li/cwgf>). Потрібно відмітити відмінну організацію навчання на кафедрі (контроль за відвідуванням студентами занять (особливо дистанційних), наявність гуртожитків, бази для самостійної роботи), що сприяє досягненню заявлених в програмі цілей та програмних результатів навчання. Розклад занять побудований таким чином, щоб студенти мали час (20 та 30 хв) для відпочинку та прийому їжі у наявній їдальні. Слід відмітити як зразкову організацію дистанційної форми навчання в університеті в цілому та на кафедрі зокрема презентовану проректором С.С. Зубом та членами кафедри під час резервної зустрічі (відеозапис зустрічі наявний на сайті Національного агентства)

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час фокус-групами зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що спочатку студенти знайомляться з навчальним планом та силабусами освітніх компонентів розміщених на сайті кафедри (<http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-kafedry-specialnoi-pedagogiky>) та вибіркового дисциплін сторінці Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти (<http://surl.li/cwggk>). Під час першого заняття за дисципліною викладач детально інформує студентів відносно цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання за дисципліною. Позитивним є опис у силабусах не оцінювання не тільки аудиторної але і самостійної роботи. Разом з цим не всі силабуси вибіркового дисциплін розміщені на сайті кафедри. Під час зустрічі з фокус-групами з участю завідувача кафедри та гаранта ОП з'ясовано, що це обумовлено проходженням цих дисциплін у наступному семестрі. Затверджені силабуси будуть представлені для студентів у червні.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На кафедрі функціонує студентський науковий гурток «Спеціальна дидактична майстерня: Новітні технології в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами» (<http://surl.li/cwgm>). На сторінці гуртка представлені його задачі та розклад засідань на 2019-2020 н.р. Під час зустрічами з фокус-групами студентів з'ясовано, що крім цього вони приймають участь у засіданнях наукових гуртків факультету «Валео клуб» та «Синапс». Викладачі кафедри разом зі студентами приймають участь у Всеукраїнських науково-практичних конференціях «Педагогіка здоров'я» (<http://surl.li/cwgn>). 27 лютого 2020 року був проведений I етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальної педагогіки. Студентка спеціальності 016 Спеціальна освіта ОП «Корекційна та інклюзивна освіта» Злобіна Н. Приймала участь у міжнародній конференції "Спеціальная педагогика: профессиональный дебют" м. Мінськ, Білорусь (<http://surl.li/cwgp>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно протоколів засідань проектної групи ОП (<http://surl.li/cwgg>) здійснюється її регулярний перегляд та уточнення. В силабусах ОП здебільшого представлена рекомендована література останніх років видання. Оновлення компонентів ОП контролюється кафедрою, деканатом, науково-методичною комісією природничого факультету (<http://surl.li/cwjh>). Базисом до оновлення змісту освіти є регулярне та своєчасне проходження стажувань викладачами, що задіяні в ОП. ХНПУ створені сприятливі умови для підвищення кваліфікації через власний Науково-методичний тренінгів центр соціального та професійного розвитку людини (<https://u.to/yJSGGA>). Крім цього викладачі проводять наукову роботу за профілем дисциплін ОП. Це підтверджується матеріалами представленими в таблиці 2 на сторінках викладачів кафедри спеціальної педагогіки (<https://u.to/srGGGA>) та інших структурних підрозділів, аналізом сторінок викладачів у Scholar Google (<https://u.to/vbOGGA>). Отже підтверджені факти викладені у звіті про самоаналіз та підтверджене регулярне оновлення змісту освіти у межах ОП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ХНПУ підтримується комплексом заходів, направляє та регулюється «Стратегією інтернаціоналізації Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди» (<https://u.to/O5iHGA>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<https://u.to/A5qHGA>). Згідно них визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти та перезарахування відповідних кредитів здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Існують діючі договори про співпрацю між ХНПУ та закордонними партнерами з Білорусії, Литви, Польщі, Туреччини, Грузії, Китаю, Канади (https://u.to/PZ_HGA), що забезпечує можливості академічної мобільності та міжнародного наукового та методичного співробітництва. Інтернаціоналізацією навчання опікується Центр

міжнародного співробітництва і міжнародної освіти (керівник проф. Л.С. Калашник). На сторінці центру анонуються події, зустрічі, пропозиції про стажування, академічний обмін, грантові програми з іноземними партнерами (<https://u.to/xKOHGA>). При проведенні фокус-груп зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками підтверджені факти інформування учасників освітнього процесу про можливості міжнародного співробітництва. Викладачі та студенти ОП публікуються в закордонних виданнях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Потрібно відмітити хорошу організацію навчання як на кафедрі так і в ХНПУ в цілому. Особливо потрібно відмітити організацію дистанційного навчання у системі Moodle та Classroom

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не всі силабуси вибіркових дисциплін оприлюднені на сайті кафедри

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання, які здійснюються на освітній програмі дозволяють досягнути цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди (<https://u.to/V7OHGA>), Положенням про екзаменаційну комісію Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (<https://u.to/hrSHGA>), Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди отриманих у неформальній освіті (<https://u.to/w7aHGA>), Положенням про проведення ректорських контрольних замірів знань студентів (<https://u.to/qriHGA>), силабусами навчальних компонентів (<https://u.to/gLqHGA>). При вивченні документів, зустрічах з фокус-групами підтверджено відомості надані у звіті про самоаналіз. Так студенти ознайомлюються з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання на початку вивчення кожної з дисциплін. При оцінюванні модулів застосовують також і тестування.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Оскільки стандарту вищої освіти зі спеціальності «Спеціальна освіта» немає, у ХНПУ керуються внутрішніми документами. Зокрема Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди (<https://u.to/V7OHGA>), Положенням про екзаменаційну комісію Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (<https://u.to/hrSHGA>). Здобувачі складають кваліфікаційний іспит з перевірки додаткових компетенцій з англійської мови, кваліфікаційний іспит з педагогіки, історії педагогіки та психології, кваліфікаційний іспит зі спеціальної педагогіки та спеціальної методики навчання та виховання або захищають бакалаврську роботу Це відповідає вимогам закону України «Про вищу освіту»

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів повідомляються студентам до іспиту чи заліку та доступні на сайті академії та кафедри у наступних підбірках документів «На допомогу першокурснику» (<https://u.to/6MOHGA>), силабусами навчальних компонентів (<https://u.to/gLqHGA>). Під час зустрічі з фокус-групами здобувачів освіти, представників студентського самоврядування з'ясовано, що вони знають ці правила, свої права та обов'язки. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів прописані у Положенні про комісію з етики та управління конфліктами (<https://u.to/асуHGA>), антикорупційною програмою ХНПУ (<https://u.to/M82HGA>), проекту положення про випадки булінгу (цькування) в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://u.to/ds6HGA>), положенням про запобігання та протидію дискримінації та сексуальним домаганням ХНПУ (https://u.to/7с_HGA), забезпечуються інститутом кураторства, спілкою студентів і молоді, юристами академії. З'ясовано, що студенти обізнані з цими процедурами, в першу чергу при виникненні будь-яких питань та непорозумінь звертаються до кураторів (всі студенти мають особистий телефон куратора, створені групи у Viber).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика академічної доброчесності висвітлена у Кодексі академічної доброчесності ХНПУ (<https://u.to/Y9OHGA>), Положенні про комісію з питань академічної доброчесності (<https://u.to/9NSHGA>). При вивченні матеріальної бази академії, зустрічі з фокус-групою здобувачів освіти підтверджено, що існує система виховання та протидії академічному плагіату, ці питання включені у робочі програми навчальних дисциплін. За запитом акредитаційної комісії ХНПУ наданий Договір про співпрацю з Товариством з обмеженою відповідальністю «Антиплагіат» (надається в відповідях) та документи перевірки на плагіат курсової роботи програмою "Антиплагіат" студентки даної ОП (надається в відповідях). Разом з тим немає положення в якому описана детальний алгоритм перевірки на академічний плагіат єдиний для всіх кафедр ХНПУ

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявна система контрольних заходів, оцінювання здобувачів та протидії академічному плагіату відображена в нормативних документах академії, доведена до відома здобувачів вищої освіти, має технічні засоби для реалізації та реалізується в ХНПУ

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Немає положення з детальним описом алгоритму перевірки студентських робіт на академічний плагіат

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Наявна нормативна база, аналіз результатів проведення фокус-груп та нормативних документів свідчать про належну організацію здійснення контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти. В університеті та спеціальності, що акредитується створене середовище, що сприяє та забезпечує дотримання академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В зв'язку з технічними причинами Таблиця 2 Зведена інформація про викладачів була неповністю завантажена в систему. Повний оригінальний зміст цієї таблиці (обсяг 154 сторінки) представлений на сайті ХНПУ (https://u.to/_OGHGA). Аналіз даних таблиці, сторінок викладачів на сайті університету, зустрічей з фокус-групою викладачів дозволив підтвердити те, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів підтверджується здобутими базовою освітою, науковими ступенями та вченими званнями, переліком наукових праць, стажуваннями чи участю в заходах по підвищенню кваліфікації. Позитивною практикою є відображення всієї цієї інформації на особистих сторінках викладачів, зокрема, кафедри спеціальної педагогіки (<https://u.to/srGGGA>). Співробітником кафедри є академік АПН України перший директор Інституту дефектології АПН України (1993-2009 рр.) В.І. Бондар (<https://u.to/GO2HGA>). На запит комісії були надані додаткові відомості щодо відповідності кваліфікації викладача англійської мови Н.К. Солошенко-Задніпровської дисципліні (у таблиці 2 вказані публікації з російської філології). Згідно відповіді та аналізу персональної сторінки (https://u.to/8_mHGA) підтверджена повна відповідність кваліфікації цього викладача дисципліні. Під час фокус-груп зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування підтверджений високий рівень оцінки ними професіоналізму викладачів. Взагалі кваліфікація викладачів (фахівців на базах практик) дозволяє забезпечити досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Правила та процедури конкурсного добору викладачів відбуваються на основі норм «Статуту Харківського національного університету імені Г.С. Сковороди» (<https://u.to/R-CHGA>), «Положення про порядок обрання за конкурсом та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<https://u.to/T-GHGA>). У «Положенні про порядок...» чітко прописана процедура оголошення конкурсу, його проходження, необхідні документи для подання на конкурс. Згідно інформації отриманої на фокус-групах ця процедура є прозорою, зрозумілою, виконується.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведення фокус-груп з гарантом, стейкхолдерами та здобувачами вищої освіти з'ясовано, що роботодавці залучаються до освітнього процесу під час проходження практики. Роботодавці висловлюють свої побажання відносно корекції освітнього процесу, що відображено у протоколах засідань проектної групи (<https://u.to/bfOHGA>). Співробітник кафедри спеціальної освіти А.В. Орлов за основним місцем роботи є заступником директора з виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа ім. В.Г. Короленка» Харківської обласної ради (<https://u.to/RvWHGA>). Наявні угоди про проведення практик та договори про творчу співпрацю з роботодавцями (<https://u.to/mveHGA>)

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час проходження практики ХНПУ та кафедра спеціальної освіти залучає широке коло професіоналів-практиків. Доказом є угоди про проведення практик та договори про творчу співпрацю з роботодавцями (<https://u.to/mveHGA>). Під час проведення фокус-груп зі здобувачами освіти та стейкхолдерами підтверджено залучення їх представників до проведення практик. Разом з тим угода з Харківською ЗОШ №105 (<https://u.to/tAyIGA>) оформлена неналежним чином (немає печаток та дат підписів)

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів регламентується «Положенням про організацію стажування науково-педагогічних працівників у ХНПУ» (<https://u.to/PQOIGA>). Передбачається сприяння здійснення довготривалих, короткострокових та систематичних видів підвищення їх кваліфікації. Для викладачів працює Науково-методичний тренінговий центр соціального та професійного розвитку людини (<https://u.to/yJSGGA>) в котрому співробітники університету можуть пройти безкоштовні курси підвищення кваліфікації. Під час проведення фокус-груп з адміністрацією університету, науково-педагогічними працівниками з'ясовано, що стажування викладачі проходять

на безкоштовній основі у ЗВО за договорами про співпрацю. Прикладом підвищення кваліфікації є програма університету по освоєнню інструментів дистанційної освіти. Наприклад, в youtube наявний університетський канал з інструкціями для викладачів по роботі у Moodle та Hangouts Meet (<https://www.youtube.com/channel/UCUORUBCOzUdRirXALBigCug?reload=9>)

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Вивчення нормативної документації університету, зустрічі з фокус-групами викладачів та адміністративними підрозділами підтвердили відомості викладені у самоаналізу про існування чіткої, документально регламентованої та ефективної системи стимулювання розвитку викладацької майстерності. Додатково на запит комісії університетом були надані копії наказів на відзначення та преміювання викладачів (надані у відповідях)

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Аналіз документальної бази та проведення фокус-груп дозволяє стверджувати, що у ХНПУ та на акредитованій спеціальності існує та функціонує нормативна база для розвитку кадрів. Кадрове забезпечення спеціальності відповідає вимогам. Процедури конкурсного відбору прозорі, відповідають чинному законодавству, доведені до науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Угода з Харківською ЗОШ №105 (<https://u.to/tAyIGA>) оформлена неналежним чином (немає печаток та дат підписів)

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Документальна база та результати проведення фокус-груп свідчать про достатній рівень організації процесу розвитку професійного рівня кадрів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проведений ЕГ аналіз підтверджує забезпеченість ОП відповідними фінансовими, матеріально-технічними і навчально-методичними ресурсами. Кожна навчальна аудиторія, в якій здійснюється освітній процес за даною ОП, забезпечена необхідними матеріалами; 3 комп'ютерні класи, що забезпечують навчальний процес на ОП. Здобувачі мають доступ на сайті ЗВО до електронного каталогу Наукової бібліотеки ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, архіву (репозитарію), а також до безкоштовного користування фондами та електронними ресурсами наукових книгозбірень Харкова. ОК ОП забезпечені необхідними навчально-методичними матеріалами, навчальними посібниками, хрестоматіями, що в цілому засвідчує наявність умов досягнення визначених цілей і програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Огляд матеріально-технічної бази Університету, а також результати співбесід зі студентами закладу дали можливість комісії зробити висновок про те, що освітнє середовище Університету загалом дозволяє задовольнити потреби здобувачів вищої освіти ОП “Корекційна та інклюзивна освіта”. Студенти мають право на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами університету; участь у науково-дослідних проектах, конференціях, олімпіадах, тренінгах, конкурсах; академічну мобільність, зокрема міжнародну; участь в обговоренні питань з удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи; участь у діяльності органів студентського самоврядування факультету, університету, Вченої ради Університету; користування культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами університету. На кураторських годинах з-поміж здобувачів вищої освіти на ОП регулярно проводиться опитування щодо їхніх потреб та інтересів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Встановлено, що згідно з нормативними документами університету, що регулюють організацію освітнього процесу, студенти мають право на безпечні умови навчання, праці та побуту, на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури ХНПУ ім. Г.С.Сковороди відповідно до медико-соціальних показань. Санітарно технічний стан усіх приміщень відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації, існуючим нормам охорони праці.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Концептуальні засади навчально-виховного процесу, реалізовані в базових навчальних планах, у переліку та змісті навчальних дисциплін, у розподілі навчального часу на нормативні дисципліни, дисциплін за вибором вищого навчального закладу та за вільним вибором студентів. Для всіх дисциплін розроблено робочі програми, які регламентують зміст дисципліни, вимоги до знань, умінь та компетенцій, структурні взаємозв'язки з іншими дисциплінами, атестаційні заходи, розподіл часу на всі види занять і самостійну роботу студента, список використаних джерел та методичних розробок викладачів. Самостійна робота студентів забезпечується підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням. Освітній процес в Університеті враховує принципи науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій; можливості сучасних інформаційних технологій навчання; сприяє формуванню освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній галузі, царині технологій, системах управління й організації праці в сучасних умовах. Університет надає студентам можливість користування навчальними приміщеннями, обладнанням, устаткуванням та іншими засобами навчання на умовах, визначених правилами внутрішнього розпорядку.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Інформація про благоустрій місць для осіб з обмеженими можливостям розміщена на сайті http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/inform_blagoustruy.pdf Надання допомоги, супровід осіб з інвалідністю, інших маломобільних груп населення регулюється наказом ректора від 05.06 2018 року (посилання на док.: <http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/invalnakazy.pdf>). В університеті визначено порядок супроводу осіб з обмеженими можливостями. Відповідна інформація викладена сайті : <http://hnpu.edu.ua/uk/poryadok-suprovodu-osib-z-osobovymu-osvitnimypotrebamy>

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Комплекс правил, стандартів процедур, щодо виявлення, запобігання та протидії корупції , принципи їх реалізації викладено у «Антикорупційній програмі» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/inform_blagoustruy.pdf). Установлено, що конфліктних ситуацій, які спричинені сексуальними домаганнями, дискримінацією під час реалізації цієї освітньої програми не виникало. У разі потреби кожен студент має можливість отримати кваліфіковану консультативну допомогу через “Скриньку довіри”, що розміщена на відкритому доступі або зателефонувати на Гарячу лінію. В університеті прийнято ряд заходів щодо вирішення відповідної проблематики, зокрема «Про створення комісії із запобігання і протидії дискримінації та сексуальним домаганням» (посилання на док.: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/nakazy/11-od.pdf), «Про затвердження складу комісії з

етики та управління конфліктами» (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/30-od.pdf>), а також прийняте положення «Положення про етичний кодекс ХНПУ ім. Г.С.Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/etic_kod.pdf), що вказує на зрозумілість політики і процедур вирішення конфліктних ситуацій в ЗВО, доступність інформації для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Система організації освітнього процесу, управління та контролю за освітнім процесом, навчально-методичні комплекси лабораторно-практичних робіт, кваліфікаційного проектування, самостійної роботи студентів, дозволяють виконувати робочі навчальні плани та робочі програми з дисциплін та впроваджувати сучасні технології навчання за ОП: навчально-методичне та інформаційне забезпечення за номенклатурою, якісними та кількісними показниками загалом забезпечує всі дисципліни навчального плану; наукова бібліотека має нормативну забезпеченість студентів підручниками та навчальними посібниками; матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу за основними параметрами відповідає чинним нормативам; технічні засоби навчання та наявні навчальні площі здатні забезпечувати проведення всіх видів занять за навчальним планом на сучасному рівні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендовано ширше використовувати мультимедійні засоби навчання, оновити методичне забезпечення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом простежується відповідність Критерію 7 (Освітнє середовище та матеріальні ресурси) ОП, зауваження несуттєві.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП визначена у «Положенні про освітню програму ХНПУ ім. Г.С.Сковороди (у новій редакції 2019 р.)» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/Osvit_programa.pdf) Також, підтверджено, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду освітньої програми регулюються і іншими положеннями, зокрема про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ХНПУ ім. Г.С.Сковороди ухвалено вченою радою 14 лютого 2020 року протокол №1. (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_%20Vnytrishnogo%20zabespech.pdf); Положенням про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ ім. Г.С.Сковороди ухвалено вченою радою 27 лютого 2020 року протокол №1 (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/polozhenya%20pro%20STEYKHOLDERIV.pdf>)

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зустрічі та бесіди зі здобувачами освітньої програми підтверджують їхнє безпосереднє залучення до перегляду ОП через внутрішній аудит якості шляхом регулярного опитування та врахування аналізів результатів практик, а також через рейтингування. Позиція здобувачів під час перегляду освітньої програми береться до уваги, що підтверджується витягами з протоколів засідання проектної групи. Учасники фокус-груп, студентське самоврядування підтверджували залучення до перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В результаті бесіди з роботодавцями можна визначити позитивні відгуки про дану ОП, про важливість підготовки таких фахівців, які є затребуваними на ринку праці, особливо в регіоні. Роботодавці мають можливість вносити пропозиції щодо перегляду освітньої програми шляхом обговорення її на розширених на круглих столах, семінарах-практикумах, науково-практичних конференціях, які організовує Університет. Роботодавці, учасники фокус-групи (Орлов Андрій - заступник директора Харківської спеціальної школи ім. В. Г. Короленка, Ірина Коваль - директор "Центр розвитку і удосконалення мов Ірини Коваль", Олена Колісник - методист ресурсного центру "Харківська академія неперервної освіти") зауважили, що зацікавлені у висококваліфікованому, мобільному фахівцеві.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випуску за даною ОП ще не було, однак на факультеті наявна практика збирання, аналізу і врахування інформації про випускників підрозділом сприяння працевлаштування випускника. В університеті створено відділ «Профорієнтації і роботи з випускниками», основним завданням якого є забезпечення зв'язків та координація роботи районними та міськими відділами освіти, моніторинг потреб у педагогічних кадрах, облік працевлаштування випускників, надання інформації випускникам, залучення роботодавців до журі конкурсів фахової майстерності, науково-методичних семінарів, круглих столів тощо.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Забезпечення якості освітньої діяльності в реалізації завдань освітньої програми регулюються документами та положеннями, у яких визначені складові системи забезпечення якості, розроблена і впроваджена відповідна методика управління якістю освіти: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/MP_03.pdf Оновлюються і переглядаються положення, у яких простежується вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості та освітньої діяльності в ХНПУ ім. Г.С.Сковороди http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_ospity/Proekt.pdf Реалізації ОП супроводжується і заходами щодо аналізу успішності здобувачів, визначається їх загальний рейтинг, основні результати оприлюднюються на сайті, наприклад: <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/rejting-uspishnost-studentiv>. ЕГ звернула увагу на ряд нових положень прийнятих у ЗВО щодо вдосконалення політики ХНПУ у сфері якості http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/politik_sfera_yakosti.pdf, що у цілому підтверджує формування системи забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО в реалізації ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація освітньої програми «Корекційна та інклюзивна освіта» в ХНПУ імені Григорія Сковороди за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти проводиться вперше, тому результати зовнішнього забезпечення якості освіти, що можуть бути взяті до уваги, відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В основних нормативних документах, Положеннях, якими керуються науково-педагогічні працівники університету, проголошується повага до прав і свобод людини, духовних цінностей, державного устрою та громадянської свідомості. Під час роботи ЕГ відмічено що заявлені цінності сприймаються і декларуються у власній професійній діяльності колективом ХНПУ ім. Г.С.Сковороди як корисні та належні. Фундаментальні засади забезпечення умов формування ПРН майбутнього вчителя, якості освітнього процесу в реалізації завдань ОП складають професійний досвід академічної спільноти, опора на органічну єдність освітньої, наукової та творчої діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сформована нормативно-правова база організації освітнього процесу в ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, опора на професійний досвід академічної спільноти, органічну єдність освітньо-наукової та творчої діяльності НПП природничого факультету складають основні засади та умови внутрішньої забезпеченості якості реалізації освітніх завдань на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Ширше залучати органи студентського самоврядування та роботодавців до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, визначаючи при цьому зміст критичних зауважень, фактори, що зумовлюють оновлення та зміни в ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У контексті критерію 8 експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертами підтверджено, що реалізація освітнього процесу на ОП здійснюється у відповідності до нормативних документів ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf), а також положенням про організацію освітнього процесу http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNPU_2016.pdf. Освітній процес в ЗВО відбувається відповідно до зазначених документів, нормативно-правової бази університету, що є доступним для всіх учасників освітнього процесу і засвідчує спрямування освітньої діяльності закладу на забезпечення правил, процедур та умов реалізації освітньої програми (посилання на сайт: <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У процесі роботи, експертною групою було встановлено, що заклад вищої освіти до затвердження освітньої програми не оприлюднював на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Веб - сторінка, яка була вказана у Відомостях про самооцінювання (посилання на Facebook <https://www.facebook.com/groups/kaf222b>)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ЗВО оприлюднено ряд ОП за 2018, 2019 роки (http://smc.hnpu.edu.ua/files/osvitni_programy/OP_ZLIO.pdf), що дозволяє визначити динаміку змін та оновлення ОП. ОП включає всі необхідні компоненти : загальну характеристику, мету, особливості викладання і навчання, програмні компетентності та результати навчання, ресурсне забезпечення, перелік освітніх компонентів та їх відповідність компетентностям та програмним результатам навчання, що є достатнім для інформування суспільства, стейкхолдерів про специфіку навчання та здобуття відповідної кваліфікації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Більшість необхідних документів, що регулюють освітній процес за ОП, оприлюднено на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Некоректно розміщені та не простежуються на сайті робочі програми навчальних дисциплін (силабуси). Не дуже зручна навігація по сайту з пошуку інформації. Удосконалити інформаційну роботу зі стейкхолдерами з метою ознайомлення з ОП. Рекомендовано подальше підвищення рівня інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У цілому відповідність критерію 9, однак простежуються недоліки, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мамічева Олена Володимирівна

Члени експертної групи

Коваленко Станіслав Олександрович

Білоус Катерина Олександрівна